

همه راهها به سرمایه فکری ختم می شود

گزارشی از مراسم اختتامیه نخستین کنفرانس بین المللی مدیریت سرمایه فکری

سرمایه فکری اظهارداشت: در دنیای کنونی بحث صنعتی شدن و استفاده از انرژیها به دست فراموشی سپرده شده است. در حال حاضر، توانمندی دادهها و پردازش آنها مدنظر است.

به گفته وی اگر ما روزی دنبال آن بودیم که دانشگاه پژوهشی ایجاد نماییم امروز به دنبال دانشگاهی کارآفرین هستیم به همین دلیل باید با مالکیت سختافزار خداحافظی کنیم و به دنیای نرمافزار و توانمند کردن آن روی آوریم.

در ادامه این صحبتها دکتر کامیلاف، عضو کمیته علمی کنفرانس هم با اشاره بر اینکه موارد بسیار مهمی در این کنفرانس مطرح شد گفت: ارتباط و همکاری ما در تاجیکستان با شخصیتهای علمی ایران دامنه دار خواهد شد.

سرمایه فکری باید نیازهای اولیه را تامین کند

دکتر علیماله می یان هم در حرفهای خود توجه به توسعه منابع انسانی را مهم دانست و گفت: برای این نوع توسعه، باید برنامه ریزی داشته باشیم. اگر افراد تحصیل کرده نتوانند وارد بازار کار شوند، یعنی ما در مدیریت سرمایه فکری موفق نبوده ایم. دانش افراد باید بتواند نیازهای اصلی انسانها را برطرف نماید.

سرمایه فکری؛ مقوله ای که باید همگانی شود

«ما امیدواریم که مبحث سرمایه فکری در محافل عمومی برای همگان مطرح شود.» دکتر ماباشری، رییس دانشگاه الزهرا در مراسم اختتامیه نخستین کنفرانس بین المللی مدیریت سرمایه فکری با اشاره بر اینکه مبحث سرمایه فکری نباید برای قشری خاص مطرح باشد گفت: این کنفرانس برای آشنا کردن ما با مقوله سرمایه فکری مفید بود اما باید تلاش شود تا جوانها و حتی عامه مردم هم با سرمایه فکری آشنا شوند و مفاهیم آن همگانی تر شود. در این صورت می توانیم برای استفاده درست از این سرمایه، برنامه ریزی کرده و به بومی کردن آن بپردازیم.

هدیه ارزشمند

رسم بر این است که بدرقه میهمان را با هدیه ای ارزشمند همراه می کنند بهترین هدیه کنفرانس مدیریت سرمایه فکری عبارت بود از چاپ دوم از نخستین کتاب سرمایه فکری به زبان فارسی که با مشارکت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران و دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان منتشر شده و حامل پیامهای تهنیت تقریظ و مقدمه صاحب نظرانی چون دبرا آمیدون، دانیل اندریسون، یوسف ثبوتی و محسن اسلامی برای دکتر جلیل خاوندکار، مهندس احسان خاوندکار و افشین متقی نویسنده آن است.

مراسم اختتامیه با تقدیر از صاحبان مقالات و اعضای کمیته های مختلف پایان یافت. اما «سرمایه فکری» دو واژه ای شد که اکنون در ذهنها راه یافته و به عنوان یک مقوله قابل تفکر مطرح شده است.

می دهند، پس از انقلاب جمعیت دانشجویی کشور ۲۰ برابر شده و تعداد دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی پیشرفت های چشمگیری داشته است. اینها حاکی از آن است که زیرساخت های تولید دانش یعنی سرمایه فکری پیشرفت کرده است و ما باید بیاموزیم که این سرمایهها را چگونه در بخش اقتصاد به کار بگیریم. در غیر این صورت همانطور که اکنون می بینیم، شاهد فرار نخبگان خواهیم بود.

حق مالکیت فکری باید قانونمند باشد

دکتر ریاضی، معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات سخنان دیگر مراسم اختتامیه بود که سخنان خود را با تاکید بر قانونمند کردن حق مالکیت فکری آغاز کرد و افزود: همانطور که می بینیم در کشورهای دیگر وقتی یک نرم افزار طراحی می شود به خاطر وجود قانون کپی رایت تمامی حقوق آن به طراح تعلق می گیرد، اما در ایران اینطور نیست و این چالشی است که ما با آن مواجهیم. با وجود این، تعلق حقوق

مالکیت فکری هم با دشواری های دوجندان مواجه خواهد بود. به گفته دکتر ریاضی، همین مسئله باعث می شود تا علی رغم استعداد های فراوان نتوانیم قدم های بزرگی برداشته و سهم عمده ای در حوزه سرمایه فکری در دنیا داشته باشیم.

تقویت تفکر؛ الگوی اجرایی شدن سرمایه فکری

«الگوی اجرایی شدن سرمایه فکری باید تدوین شود.» دکتر رضا مکنون عضو کمیته علمی نخستین کنفرانس بین المللی مدیریت سرمایه فکری با تاکید بر این موضوع گفت: برای به وجود آوردن این الگوی اجرایی باید فکر انسانها تقویت شود، برای این کار باید رابطه انسان و تکنولوژی را چندین برابر کنیم و همچنین ساختارهای کارآفرینی را نیز تقویت نماییم.

سرمایه فکری، پردازش داده هاست

دکتر علیرضا الهیاری، عضو شورای سیاستگذاری کنفرانس بین المللی

نخستین کنفرانس بین المللی «مدیریت سرمایه فکری» عصر روز ۱۶ مهرماه، با حضور شخصیت های برتر علمی، با طرح بحث توسط مهندس احسان خاوندکار طی مراسمی به کار خود پایان داد.

در میز هیئت رئیس مراسم اختتامیه این کنفرانس، پرفسور یوسف ثبوتی، رییس دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان، دکتر ریاضی، دبیر شورای عالی فناوری اطلاعات کشور، دکتر توفیقی، عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس و وزیر اسبق علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر جلیل خاوندکار رییس پارک علم و فناوری و دبیر کنفرانس، دکتر الهیاری، مدیر توسعه کارآفرینی دانشگاه های کشور و عضو شورای سیاستگذاری، دکتر علیماله می یان بنیانگذار و نایب التولیه دانشگاه بین المللی تجارت، کشاورزی و فناوری بنگلادش، دکتر کامیلاف رییس دانشگاه صاحب کاری و خدمت تاجیکستان، دکتر ماباشری رییس دانشگاه الزهرا و دکتر شمس الحق رییس یکی از دانشگاه نورتون بنگلادش حضور داشتند.

شرکتها به مثابه سلول های جامعه جدید سازمانی

در این جلسه دکتر جلیل خاوندکار، رییس پارک علم و فناوری و دبیر کنفرانس بین المللی مدیریت سرمایه فکری تاکید کرد که سطح کیفی این کنفرانس خوب بوده و حضور شخصیت های برجسته علمی و سازمان های بین المللی، منطقه ای و ملی از جمله محاسن برپایی این کنفرانس محسوب می شود.

دکتر خاوندکار اشاره کرد: در مقالات ارائه شده، محورهای مختلفی در حوزه سرمایه فکری بررسی شد. مفاهیم و چارچوب های سرمایه فکری شناسایی، سنجش، حسابداری سرمایه فکری، سرمایه فکری و حقوق، اقتصاد، مدیریت و کارآفرینی مورد بررسی قرار گرفت.

به گفته وی، سلول های جامعه جدید سازمانی را نه افراد که شرکتها تشکیل می دهند و سرمایه فکری فقط در ذهن انسانها تولید نمی شود بلکه این سرمایه در سازمانها هم ایجاد می گردد و ما بیشتر به دنبال این نوع از سرمایه فکری هستیم.

باید برای اقتصادی کردن سرمایه فکری تلاش کنیم

«ما در انباشت سرمایه فکری موفقیت های زیادی داشته ایم اما در اقتصادی کردن این سرمایه موفق نشده ایم.» دکتر جعفر توفیقی، عضو کمیته علمی نخستین کنفرانس بین المللی مدیریت سرمایه فکری، عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس و وزیر اسبق علوم، تحقیقات و فناوری در سخنرانی خود در مراسم اختتامیه چنین گفت و افزود: این اتفاق باعث شده است تا دیگران سرمایه های فرهنگی را از ما اقتباس کرده و در پیشرفت های اقتصادی خود از آن بهره می برند.

وی در ادامه گفت: کلید واژه اصلی سرمایه فکری، منابع انسانی است. ما اگر این نوع سرمایه را از لحاظ ساختاری، اعتباری و روابط بررسی کنیم، باز خواهیم دید که منابع انسانی به عنوان عنصر تعیین کننده هستند. ما در تربیت نیروی انسانی موفق بوده ایم. آمارها نشان

خبر

بررسی تطبیقی مفاهیم سرمایه فکری در ادبیات

«بررسی تطبیقی مفاهیم سرمایه فکری در ادبیات» عنوان مقاله‌ای بود که دکتر محبوبه مباشری، رییس دانشگاه الزهرا در دومین روز از نخستین کنفرانس بین‌المللی مدیریت سرمایه فکری ارائه داد.

وی که در این بررسی، تاریخ بیهقی را مورد تحلیل قرار داده بود در ارائه مقاله خود گفت: مفاهیم سرمایه فکری که در پایان قرن ۲۰ و آغاز هزاره سوم میلادی به‌روز شده است در پهنه تاریخ کهن فارسی وجود داشته و برای ما موضوع غریبی نیست، کافی است که آنها را بشناسیم.

دکتر مباشری به برندهای نام برده شده در تاریخ بیهقی اشاره کرد و افزود: دستار نیشابوری و دیبای شوشتری مثال‌هایی است از مفهومی تحت عنوان دارایی‌های نامشهود که نشان می‌دهد این اجناس در برخی شهرها بسیار خوب ساخته می‌شد و یا برخی افراد به ساخت آن شهره بودند مثل موزه میکائیلی.

وی این برندها را نوعی سرمایه فکری دانسته و ادامه داد: عصر حاضر نیز عصر اقتصاد دانش‌محور است و صاحب‌نظران، دهه کنونی را دهه مدیریت دانش نامیده‌اند و سعی شده که سرمایه فکری به مفهوم دارایی ناملموس، تحت عنوان دانش، مهارت و فرهنگ قرار گیرد.

«علامت تجاری» بخشی از سرمایه فکری

تحول مفهوم سرمایه به سرمایه فکری و ارزش ناشی از علامت تجاری دو دلیلی هستند که علامت تجاری را نیز در چهارچوب سرمایه فکری قرار داده‌اند.

ملیحه زارع، دانشجوی دکتری حقوق خصوصی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران به نمایندگی از هم‌گروه خود دکتر سعید حبیبیا، رییس گروه مالکیت فکری دانشکده حقوق دانشگاه تهران به ارائه مقاله‌ای تحت عنوان «هبانی حقوق حمایت از علامت تجاری به عنوان سرمایه فکری» در روز دوم برگزاری نخستین کنفرانس بین‌المللی مدیریت سرمایه فکری پرداخت. وی در ابتدا با این توضیح شروع کرد که «آن‌ها می‌خواهند شخص کارآفرین از اطلاعات حقوقی پایه به عنوان الزام کار خود مطلع باشند.»

وی گفت: هر کارآفرین باید مفهوم صحیح علامت تجاری را بشناسد از این رو «علامت تجاری یعنی نشان قابل رویتی که بتواند کالاها یا خدمات اشخاص حقیقی یا حقوقی را از هم متمایز سازد» و این تعریف نشان می‌دهد که علامت تجاری با نام تجاری یا برند تفاوت دارد چراکه نام تجاری یک مفهوم برای تمایز بنگاه اقتصادی است اما علامت تجاری برای نشان دادن کالای ارائه شده از سوی این بنگاه در نظر گرفته می‌شود.

این دانشجوی حقوق خصوصی ادامه داد: داشتن علامت تجاری و ثبت آن در اداره مالکیت صنعتی، حقوقی را برای مالک در پی‌داد که این حقوق مالکانه ناشی از علامت تجاری عبارتند از حق بهره‌برداری انحصاری و حق منع سایرین از استفاده آن.

منابع ارزشمند فکری تبدیل به بهترین عامل تولید شده است

«بسیاری از شیوه‌ها و رویه‌های مدیریت مانند مدیریت سرمایه فکری در پاسخ به سرمایه‌داری فکری ایجاد شده‌اند که به‌موجب آن، دانش و اطلاعات به‌عنوان منابع ارزشمند فکری، تبدیل به مهمترین عامل تولید در اقتصاد شده‌اند.»

دکتر سعید حبیبیا، دانشیار گروه حقوق خصوصی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران با اعلام این مطلب در دومین روز از نخستین کنفرانس بین‌المللی مدیریت سرمایه فکری گفت: در این تعریف، منابع مادی و مالی در درجه دوم اهمیت قرار گرفته و دانش و اطلاعات در اولویت قرار دارد. امروزه اقتصاددانان بر دانش تأکید دارند و آن را عامل تولید می‌دانند هرچند که تا دهه ۶۰ میلادی، سرمایه مادی به عنوان یکی از محوری‌ترین مفاهیم اقتصادی مطرح بود اما به تدریج انواع دیگری از سرمایه وارد عرصه تحلیل‌های اقتصادی شد که با عنوان «نوبن سرمایه» نیز شناخته می‌شود.

وی سه عنصر سرمایه انسانی، سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری را به‌عنوان «نوبن سرمایه» معرفی کرده و افزود: در سرمایه انسانی به دانش، رفتارها، استعدادها و سایر ویژگی‌های انسانی توجه می‌شود که در توانایی فرد تأثیر دارد، این سرمایه‌گذاری هر فعالیت کوچکی را شامل می‌شود که در حال و آینده مالی و آینده بی‌دغدغه افراد تأثیرگذار است. سرمایه‌گذاری انسانی یعنی هزینه کردن در راه آموزش.

دکتر حبیبیا سپس به توصیف و تحلیل سرمایه اجتماعی پرداخته و گفت: این سرمایه‌گذاری در سطح روابط میان افراد است، در

بحث سرمایه فکری نیز که از دهه ۹۰ میلادی مطرح شده، مجموعه دانش و اطلاعات و دارایی‌های ناملموس حال و آینده یک سازمان مدنظر است که موجب ایجاد دارایی برای آن سازمان می‌شود.

وی از دو نوع سرمایه داخلی و خارجی سازمان نیز سخن به میان آورده و تأکید کرد: در سرمایه داخلی، عمدتاً بحث درباره ساختار سازمانی رسمی و غیررسمی بنگاه‌هاست که بنگاه‌ها قدرت تملک آن را دارند اما در سرمایه خارجی، به تاکتیک‌های برقراری ارتباط با مشتریان بنگاه‌ها و سرمایه‌گذاران پرداخته می‌شود که می‌تواند از طریق قوانین تحت تملک قرار گیرد و البته در این خصوص در کشور ما قوانینی موجود نیست.

دکتر حبیبیا دارایی فکری را سرمایه فکری یک بنگاه خوانده و افزود: این دارایی فکری بخشی از دانش بنگاه‌هاست که صریح و آشکار بوده و قابل ثبت و ضبط است ولی با خروج نیروی کار از شرکت، این سرمایه هم خارج می‌شود، دارایی فکری آن بخش از سرمایه فکری است که امکان ثبت و ضبط آن وجود داشته و قابل تکثیر و توزیع در داخل سازمان است.

رییس گروه مالکیت فکری دانشکده حقوق دانشگاه تهران ادامه داد: دارایی فکری زیر مجموعه سرمایه فکری است و مالکیت فکری زیرمجموعه دارایی فکری، مجموع اطلاعات موجود در یک بنگاه اعم از دانش آشکار و ضمنی، سرمایه فکری یک بنگاه را تشکیل می‌دهد، خواه قابل ثبت رسمی باشد یا نباشد.

اقتصاد دانش‌محور در ایران وضعیت مناسبی ندارد

منابع انسانی می‌چرخد. دکتر برخوردار به تشریح بنیان‌های اقتصاد دانش‌محور پرداخت و افزود: بنیان‌های اقتصاد دانش‌محور بر چهار اصل استوار است، نظام نهادی و انگیزش کارآمد، نظام تعلیم و تربیت پویا، نظام نوآوری کارا و نظام ارتباطی و اطلاعاتی پویا که وضعیت اقتصاد دانش‌محور را با بررسی این چهار نظام می‌توان سنجید.

دکتر برخوردار همچنین در مورد سیستم‌ها و روش‌های اندازه‌گیری اقتصاد دانش‌محور گفت: اندازه‌گیری دانش، جریان و ذخیره آن، ستاده‌های دانش، شبکه‌های دانش، دانش و یادگیری از روش‌های سنجش اقتصاد دانش‌محور هستند.

وی در نهایت به بررسی وضعیت ایران در بخش اقتصاد دانش‌محور پرداخت و افزود: در بیشتر شاخص‌های مورد نظر از قبیل رشد اقتصادی و وضعیت منابع انسانی در وضعیت مطلوبی نیستیم. در مورد وضعیت بنیان آموزش و بنیان نوآوری نیز شرایط خوبی نداریم، میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی نیز در ایران کم است و در نهایت باید بدانیم جایگاه ۹۱ را در بین ۱۴۰ کشور در وضعیت بنیان‌های اقتصادی دانش‌محور داریم.

«ایران در بیشتر شاخص‌های مورد نظر در توسعه اقتصاد دانش‌محور از وضعیت مناسبی برخوردار نیست.»

این مطلب بخشی از تحقیقات دکتر ناصر علی‌عظیمی و دکتر سجاد برخوردار بود که در قالب مقاله‌ای تحت عنوان «سرمایه انسانی، اقتصاد دانش‌محور و جایگاه آن در بین کشورهای در حال توسعه» در نخستین کنفرانس بین‌المللی مدیریت سرمایه فکری ارائه شد.

دکتر سجاد برخوردار در ارائه شفاهی از این مقاله به هدف خود و همکاری از نگاهش آن پرداخت و عنوان کرد: روش‌های سنجش میزان آمادگی کشورها در انتقال به اقتصاد دانش‌محور و وضعیت اقتصاد دانش‌محور در کشورهای در حال توسعه اهداف اصلی ما به شمار می‌رفت. اگر قرار باشد اقتصاد را در سه دوره تاریخی تعریف کنیم به دوره‌های معیشتی، کشاورزی، صنعتی و دانش‌محور می‌رسیم که باید توجه داشت در دوره اقتصاد دانش‌محور رقابت بر سر نوآوری‌ها به جای کاهش قیمت‌هاست.

وی ادامه داد: اقتصاد مبتنی بر تولید، توزیع و استفاده از دانش و اطلاعات، نوآوری، آموزش مادام‌العمر، تحقیق و توسعه دانش را در بردارد در حقیقت در این نوع از اقتصاد همه کارها حول محور

خبر

حسابداری سرمایه فکری

«حسابداری سرمایه فکری و دارایی‌هایی نامشهود» موضوعی بود که آرش طاهری از دانشگاه علامه طباطبایی تهران به ارائه مقاله‌ای در این خصوص پرداخت.

وی که در دومین روز از کنفرانس بین‌المللی مدیریت سرمایه فکری سخن می‌گفت سرمایه فکری را در حوزه مدیریت عنوان کرد و افزود: حسابداری سرمایه فکری که به حسابداری دارایی‌های نامشهود می‌پردازد در واقع اندازه‌گیری و گزارشگری موفق مدیریت سرمایه فکری است.

طاهری از وجود دارایی‌ها و بدهی‌هایی در حوزه سرمایه فکری طبق تعریف انجمن حسابداران استرالیا و کانادا خبر داده و گفت: دارایی، چیزهایی است که سبب افزایش آتی شرکت می‌شود و بدهی‌ها به عناصر نامطلوب در سازمان اطلاق می‌گردد.

برنامه‌ریزی ضعیف، سوءسابقه مدیران و کالاهای نامرغوب از جمله بدهی‌های داخلی یک سازمان بوده و پول و سیاست‌های غلط از جمله بدهی‌های خارجی است که چون این بدهی‌ها حالت نرم دارد به آن بدهی فکری گفته می‌شود.

وی از وجود روش‌های مختلف برای حسابداری دارایی‌های فکری خبر داده و به توضیح یکی از معروفترین آن‌ها که تفاوت بین ارزش‌بازاری و ارزش دفتری شرکت‌هاست پرداخت.

طاهری گفت: این تفاوت ناشی از عنصری است که حساب نشده و همه می‌دانیم که رشته حسابداری با شناسایی این گونه عناصر و دارایی‌ها مشکل دارد، از قدیم در صورت‌های مالی شرکت‌ها این سرمایه فکری گنجانده نمی‌شد و در ترازنامه شرکت‌ها نیز اثری از آن وجود نداشت.

وی دلایل این کار را در چند عامل خلاصه کرد: دارایی‌های نامشهود تن به اندازه‌گیری نمی‌دهند، قابل تفکیک از شرکت نیستند و نمی‌توان به آن ارزش پولی داد و با اصل عینیت در حسابداری در تضادند.

این دانشجوی دانشگاه علامه طباطبایی به سوابق کشورهای مختلف دنیا در ارزیابی دارایی‌های نامشهود اشاره کرده و ادامه داد: کشور آمریکا که بزرگترین کشور در تدوین استانداردهای حسابداری است عمدتاً روی خوش به دارایی‌های فکری نشان نداده است.

انگلیس نیز که در قدیم تابع استانداردهای حسابداری آمریکا بود عموماً مخالف ثبت دارایی‌های ناملموس بود ولی به دلیل نزدیکی به اروپای شمالی تا حدودی آن را جزو سرمایه شرکت حساب می‌کرد، کشورهای اسکانندیناوی و اروپای شمالی به این موضوع بسیار روی خوش نشان دادند و در ایران نیز سه مورد از استانداردهای حسابداری در این خصوص است.

طاهری در پایان سخنان خود تاکید کرد: البته امروزه فشارهای زیادی بر روی مراکز استانداردسازی حسابداری وجود دارد تا دارایی‌های نامشهود در صورت‌های مالی شرکت‌ها وارد شود و به نظر می‌رسد با توجه به سختی کار در اندازه‌گیری آن، بهترین روش، ترکیب این دو دیدگاه است یعنی اگر نمی‌توان در گزارش‌های مالی شرکت‌ها موضوع سرمایه فکری را گنجانده، بهتر است آن را به صورت گزارش‌های توصیفی مکمل به صورت‌های مالی اضافه کرد.

فکر، سرمایه‌ای است که فقط در انسان‌ها می‌تواند وجود داشته باشد

ببینند.

به گفته وی این رخداد زمانی که فرد از لحاظ علمی بالاتر است بیشتر ظهور پیدا می‌کند به همین دلیل، تمام افراد جامعه، باید به تحصیلات عالی دسترسی داشته باشند. برای این کار بهترین روش این است که سازمان‌های غیردولتی به سرمایه‌گذاری در این حوزه بپردازند.

دکتر می‌یان پیشنهاد داد که دولت‌ها با ارائه وام به جوانان باعث ورود آن‌ها به دانشگاه شود و افراد پس از فارغ‌التحصیلی و رفتن به محل کار، اقساط وام را بپردازند.

به گفته وی این روش در بنگلادش موفقیت آمیز بوده است چراکه باعث بالا رفتن تخصص‌ها می‌شود اما باید مراقب بود که این دانش ارزشمند باشد.

دکتر علیم‌اله می‌یان یکی از اعضای کمیته علمی کنفرانس بین‌المللی مدیریت سرمایه فکری است که مقاله خود را در اولین روز برگزاری آن ارائه داد.

اندیشه و دانشی که نتواند امکانات اولیه زندگی را برای افراد تامین کند، فاقد ارزش است.

دکتر علیم‌اله می‌یان، بنیانگذار و نایب‌التولیه دانشگاه بین‌المللی تجارت، کشاورزی و فناوری بنگلادش در ارائه پژوهش خود چنین گفت و افزود: فکر، سرمایه‌ای است که فقط در انسان‌ها می‌تواند وجود داشته باشد. انسان‌ها می‌توانند فکر خود را به‌عنوان یک سرمایه در نظر گرفته و تاثیر آن‌را در ابعاد مختلف زندگیشان

سرمایه فکری؛ فرآیندی مستمر به سمت وضعیت انسانی‌تر

« سرمایه فکری فرآیندی مستمر برای ارتقاء جامعه به سمت یک وضعیت بهتر و انسانی‌تر است.»

دکتر بهروز ارباب شیرانی از دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه صنعتی اصفهان این تعریف را در دومین روز از نخستین کنفرانس بین‌المللی مدیریت سرمایه فکری ارائه داده و افزود: توسعه پایدار مبتنی بر توسعه علمی است که آن نیز مبتنی بر منابع انسانی است. در نتیجه این انسان‌ها هستند که فرآیند توسعه را بهبود می‌بخشند و مهمترین عامل این توسعه انسانی، بهبود منابع آموزشی است.

وی از وجود رابطه‌ای دو طرفه بین این دو خبر داده و افزود: عصر حاضر، عصر دانش و دانایی است که مهمترین ویژگی آن پیچیدگی و تحولات سریع جوامع و حرکت آن‌ها به سمت جوامع اطلاعاتی و تکنولوژی مبتنی بر دانش است. این موضوع ما را متوجه بازنگری در ساختارهای دانشگاه می‌کند.

دکتر ارباب شیرانی به برخی از مزایای عصر حاضر دانشگاه‌ها اشاره کرده و گفت: امکان ارتباطات در سطح ملی و بین‌المللی و تمرکز بر روی کارهای اجتماعی و فرهنگی از جمله این مزایاست که در کنار آن با تهدیداتی نیز مواجه است، بودجه‌بندی مراکز، مشکلات اجرایی آن، بحث بازار و پیدایش رقبای جدید، تهدیداتی است که در کنار فقدان افراد علمی و نگرانی و ترس از دست دادن آن‌ها تحت عنوان فرار مغزها مطرح می‌باشد. وی اهداف نظام‌های رسمی آموزش را چنین عنوان کرد که: همیشه رشد این نظام‌های رسمی مبتنی بر یادگیری نیست و نیاز به رویکرد جدیدی دارد که ما این رویکرد جدید را به عنوان سرمایه فکری قلمداد می‌کنیم. بر اساس منابع مختلف، سرمایه فکری نماینده‌ای از دارایی‌های غیر ملموس مستقر در سازمان است که مبتنی بر دانش می‌باشد.

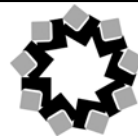
این سخنران به بیان ویژگی‌های سرمایه فکری پرداخته و گفت: سرمایه فکری کهنه نمی‌شود ولی به سرعت مستهلک

می‌گردد، این سرمایه برخلاف دارایی‌های ملموس عمومیت دارد و بحث سوم، به سختی قابل اندازه‌گیری بودن آن‌هاست. وی به یکی از کامل‌ترین دسته‌بندی‌های سرمایه فکری اشاره کرده و افزود: سرمایه‌های انسانی، ساختاری، مشتریان و سرمایه فرهنگی، چهار دسته‌بندی است که طبق این تعریف، سرمایه انسانی، مجموعه‌ای از دانش‌های سریع افرادی است که در یک سازمان حضور دارند، اعضای هیئت علمی، محققان دانشگاه‌ها و موسسات و حتی دانشجویان در این تعریف قرار می‌گیرند.

در سرمایه‌های ساختاری، دانش فنی که به فرآیندهای داخلی یک سازمان مربوط می‌شود مطرح است، انواع اختراعات و فرآیندهای کاری در مراکز علمی و پژوهشی جزء این دسته بوده و در سرمایه مشتریان مجموعه‌ای از دانش‌های ضمنی و شیوه‌ای که دانشجویان با خارج ارتباط دارند و مجموعه توافق‌نامه‌هایی که دانشگاه با سایر مراکز دارد در این تقسیم‌بندی جای می‌گیرد.

دکتر ارباب شیرانی ساختار فرهنگی را هرآنچه که سازمان را قادر می‌سازد به ارزش بزرگی برسد تعریف کرده و ادامه داد: در تمام این موارد یک عنصر مشترک وجود دارد و آن دانش است که به عنوان سرمایه فکری در دانشگاه مطرح می‌شود، توسعه سرمایه فکری نیز با بهبود دانایی و دانش سازمانی ارتباط دارد. بهبود دانایی سازمانی از طریق فرآیندها، ساختارها و زیر بناهای یک سازمان اتفاق می‌افتد که یکی از مهمترین فرآیندهای بهبود دانایی، یادگیری سازمانی است. دانشگاه‌ها باید به تغییر و تحولات محیطی توجه داشته باشند. کسانی که از دانشگاه وارد بازار کار می‌شوند باید بتوانند به طور مرتب دانش خود را هم‌زمان با کار به‌روز کنند و دانشگاه‌ها نیز باید نقص‌های خود را برطرف نمایند تا دانایی سازمانی در فرآیند توسعه فکری دانشگاه‌ها تاثیرگذار باشد.

نخستین کنفرانس بین المللی مدیریت سرمایه فکری

آدرس دبیرخانه کنفرانس: زنجان، کاواژنگ، دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه

ساختمان هشت ضلعی مرکز رشد فناوری

تلفن: ۰۲۴۱-۴۱۵۵۰۰۱ - ۰۲۴۱-۴۱۵۵۰۰۵ - ۰۲۴۱-۴۱۵۵۰۰۵

پست الکترونیکی: info@iicm.ir - دبیرگاه الکترونیکی: iicm.ir

ویژه نامه نخستین کنفرانس بین المللی مدیریت سرمایه فکری - شماره سوم - ۱۷ مهرماه ۱۳۸۸

رئیس شورای سیاستگذاری کنفرانس: پرفسور یوسف ثبوتی

دبیر کنفرانس: دکتر جلیل خاوندکار

دبیر کمیته های اجرایی: دکتر علیرضا الهیاری

دبیر کمیته دانشگاهی: مهندس احسان خاوندکار

دفتر روابط بین الملل: رعنا مغاللو

دفتر روابط عمومی: مریم زلفخانی

دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه

مهرماه ۱۳۸۸

زنجان - ایران

خبر

آیسکو در استقبال از کنفرانس طی بیانیه ای ابراز کرد:

امیدواری نسبت به تقویت منابع

مدیریت سرمایه های فکری

ISLAMIC EDUCATIONAL SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION (ISESCO)

ابراز امیدواری نسبت به تقویت منابع مدیریت سرمایه های فکری با برگزاری کنفرانس آن در زنجان و لزوم حفاظت از این سرمایه ها به جهت پتانسیل بالای اقتصادی، مواردی بود که در بیانیه سازمان اسلامی آموزش، علمی و فرهنگی (آیسکو) به مناسبت نخستین کنفرانس مدیریت سرمایه فکری، بر آن ها تاکید شده است.

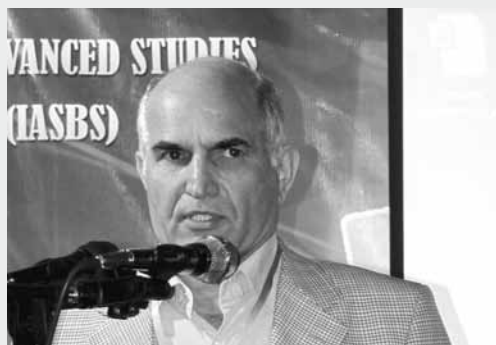
در بیانیه کمیسیون ملی آیسکو که به مناسبت برگزاری نخستین کنفرانس بین المللی مدیریت سرمایه فکری صادر شده و توسط دکتر ابراهیمی نیک در آیین افتتاح این کنفرانس قرائت شد همچنین آمده است:

حمایت و حفاظت از حقوق سرمایه های فکری که حق انحصاری طبع و نشر، علامت تجاری و کپی رایت را در برگیرد، نقش مهمی در ترویج نوآوری ها در محیط های فناوری ایفا می کند. آیسکو در بخش دیگری از این بیانیه با تاکید بر حفظ حقوق سرمایه های فکری تصریح کرده است: حفاظت از حقوق سرمایه های فکری، دانشمندان و مخترعان را تشویق می کند تا تحقیقات و فعالیت های خود را افزایش داده و اختراعات و اکتشافات جدیدی انجام دهند. این مساله از سوی دیگر باعث می گردد دانشجویان نیز به طرح های علمی جذب شوند.

این بیانیه با ارائه گزارشی از وضعیت علمی جهان اسلام می افزاید: تحقیقات و فعالیت های عملی یکی از مواردی است که در جهان اسلام باید مورد توجه قرار گیرد. میانگین دانشمندی که در کشورهای اسلامی در برنامه های تحقیقاتی شرکت دارند نسبت به سایر نقاط درصد پایین تری را به خود اختصاص داده است.

آیسکو در پایان این بیانیه که توسط دکتر عبدالعزیز عثمان التجویری دبیر کل این سازمان به امضا رسیده است، ضمن تشکر از دکتر ثبوتی و دکتر خاوندکار به عنوان برگزارکنندگان نخستین کنفرانس مدیریت سرمایه فکری، ابراز امیدواری کرده است، برگزاری این کنفرانس بتواند به تقویت منابع علمی این دانش کمک کند.

علاوه بر این پیام های بسیاری از طریق ایمیل به دبیرخانه نخستین کنفرانس بین المللی مدیریت سرمایه فکری ارسال شده بود که مهمترین آنها متعلق به دبرا آمیدون و دانیل اندریسون بود که از جمله نظریه پردازان سرمایه فکری هستند.

فلاش در جهت آشتی کار آیی و خلاقیت

تکنولوژی است و استفاده از تکنولوژی، خود به هدف تبدیل نمی شود.

وی به تعریف مفهوم سازمان خلاق پرداخته و تاکید کرد: این موضوع به مفهوم تولید دانش مورد نیاز سازمان در تطبیق با تحولات محیطی صورت می گیرد و نوآوری نیز به مفهوم استفاده از دانش تولید شده برای حل مسائل و پاسخ ها به سازمان در نظر گرفته می شود.

دکتر بهرنگی شراکت در خلاقیت را مهم دانسته و افزود: امروزه اداره سازمان در سازش با محیط به دلیل سرعت تحولات محیط جزو وظایف عمومی همه کارکنان در همه سطوح یک سازمان است.

وی به تفاوت سازمان های خلاق و غیرخلاق اشاره کرده و گفت: هویت این تفاوت به عنوان یک سرمایه فکری مشخص می شود و ارزش افزوده برای سازمان خلاق ایجاد می کند. در سیستم آموزشی نیز نظام تعلیم و تربیت باید کمک کند که انسان به فکر جدیدی برسد نه اینکه آموزش و پرورش فکری های جوان را پیر کند، ما آموزش و پرورش می خواهیم که فکری های پیر را جوان کند.

«مشکل ما در سازمان آموزش و پرورش این است که اگر قانون را در آن اعمال کنیم، کارایی آن را بالا می بریم ولی خلاقیت را از بین خواهیم برد.»

دکتر محمدرضا بهرنگی، استاد دانشگاه تربیت مدرس در جلسه ارائه مقالات اولین کنفرانس بین المللی مدیریت سرمایه فکری با اشاره به این مطلب افزود: خواندن، دیدن و شنیدن موضوعی است و ایجاد فکر جدید، موضوع دیگری است که ما باید آن را در کنار آموزش و پرورش فاقد خلاقیت خود بگذاریم تا نقص آن را از بین ببریم.

وی با اشاره به مطالعاتی در دانشگاه هاروارد آمریکا گفت: در این تحقیق، مطالعاتی بر افزایش کار آیی کارکنان سازمان انجام گرفت که در نتیجه آن، توجه به نیازهای اجتماعی کارکنان عاملی جهت افزایش تولید آنان اعلام شد.

دکتر بهرنگی از ورود تئوری سیستم های باز در دهه ۶۰ میلادی یاد کرده و ادامه داد: در این سیستم ها، قواعد با شرایط محیط تغییر کرده و نیازهای محیطی و روابط انسانی نیز در آن مورد توجه قرار می گیرد ولی این عامل به عنوان وسیله در کنار آن ها بوده و بحث اصلی، استفاده مناسب از

فوران ایده نو در آینده و چالش ثبت اختراعات

روی ماست.

دکتر ابراهیم معینی در ادامه به پتانسیل های موجود در ایران اشاره کرد و افزود: افزایش مراکز پژوهشی، دانشگاهی، بودجه پژوهشی، دسترسی به تحصیلات تکمیلی، تنوع صنعت، هرم جمعیت جوان، توانمندی تولید صنعتی انباشته شده کشور طی چند دهه گذشته، خواست قلبی بیشتر مسئولان کشور، همچنین حمایت و پشتیبانی مردم از برنامه های توسعه علمی، رشد پروژه های تحقیقاتی در دانشگاه و مراکز پژوهشی کشور بخشی از زیرساخت های لازم برای توسعه سرمایه فکری است. ما در حال حاضر ۱۹ میلیون دانش آموز و ۳/۵ میلیون دانشجو داریم، پس تا ۲۰ سال آینده، ۲۰ میلیون نیروی انسانی تحصیل کرده آکادمیک خواهیم داشت. اگر با همین روند جلو برویم با یک فوران ایده به خصوص در بخش فناوری نو روبرو می شویم. حال سوال اینجاست که آیا این ساختار توان جذب این همه ایده نو را دارد؟

فوران ایده های نو با تربیت نیروی انسانی تحصیل کرده و وضعیت قانون ثبت اختراعات در ایران به عنوان دغدغه ای برای آینده در

نخستین کنفرانس بین المللی مدیریت سرمایه فکری مطرح شد. دکتر ابراهیم معینی، عضو هیئت علمی پژوهشکده مطالعات و تحقیقات فناوری یکی از سخنرانان این کنفرانس پیرامون ثبت اختراعات و چالش های پیش روی آن در کشورهای در حال توسعه صحبت کرد. وی ابتدا به توضیح پیرامون وضعیت اختراعات و ثبت آن در دنیا پرداخت و گفت: براساس آمار ارائه شده از سوی دفتر جهانی مالکیت فکری در سال ۲۰۰۶، یک میلیون و ۷۶۰ هزار تقاضا برای ثبت اختراع وجود دارد که نسبت به مدت مشابه سال قبل آن، ۴/۹ درصد افزایش داشته و ۷۶ درصد از این تقاضاها مربوط به کشورهای ژاپن، آمریکا، کره جنوبی، آلمان و چین بوده است. از میان تمام تقاضاها ۷۲۷ هزار تقاضا مورد تایید قرار گرفته که سهم کشورهای مذکور ۷۳ درصد از ثبتی هاست و مدت زمان بررسی این تقاضا ۳۰ ماه تا سه سال طول کشیده است در حالی که همین مدت زمان در ایران یک الی ۲ ماه است، که آن نیز به روش اعلامی صورت می گیرد.

وی ادامه داد: با اینکه طی سال های گذشته در حوزه قوانین و مقررات کارهای زیادی صورت گرفته اما هنوز در پله اول قرار داریم، کم بودن کارکنان در حوزه ثبت اختراعات، مرجع بودن قوه قضائیه برای ثبت اختراعات، استعلام آن از وزارت علوم و نبود دفتر مستقلی برای ثبت آن ها یکی از چالش های اساسی پیش